

С.В. ГАРМАШ, Н.В. ВІХЛЯЄВА, НТУ «ХПІ», Харків

ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕХНОЛОГІЧНИХ УКЛАДІВ ТА ЇХНІЙ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ЕВОЛЮЦІЄЮ ЛОГІСТИКИ

У роботі приділяється увага характеристиці технологічних укладів (хвиль) соціально-економічного розвитку країн та уточненню розвитку логістичних парадигм в аспекті технологічних укладів і форм інноваційної взаємодії держави, підприємницької і наукової сфер економіки.

The article deals with characterizing of technological waves of social and economical development of countries. Much attention is given to specifying of logistic paradigm development in the aspect of technological waves and forms of innovative cooperation of state, entrepreneurial and scientific spheres of economy.

Вчені, які досліджують проблеми соціально-економічного розвитку країн, дійшли висновку, що згідно з теорією довгих хвиль М. Кондрат'єва, розвиток відбувається хвилями; рівень соціально-економічного розвитку визначається впливом численністю факторів: технологічних, соціальних, політичних, культурних та ін., а рушійною силою розвитку країни є рівень технологічного і інформаційного розвитку.

Такі дослідники як І.В. Ліпсіц, А.А. Нецадін зазначають, що згідно з теорією довгих хвиль М. Кондрат'єва, розвиток НТР відбувається хвилями з циклами приблизно у 50 років. У зв'язку з прискоренням НТП у майбутньому тривалість хвиль (укладів) буде скорочуватися. Відомо 5 технологічних укладів (хвиль): перша хвиля (1785-1835 роки), друга хвиля (1830-1890 роки), третя хвиля (1880-1940 роки), четверта хвиля (1930-1990 роки), п'ята хвиля (1985-2035 роки). Кожний з укладів у своєму розвитку проходив різні стадії, які відрізнялися мірою його впливу на загальне економічне зростання в країні. Застарілі уклади залишали у складі національного багатства країни створені виробничі, інфраструктурні об'єкти, культурну спадщину, знання тощо.

Ціллю роботи є уточнення розвитку логістичних парадигм в аспекті технологічних укладів і форм інноваційної взаємодії держави, підприємницької і наукової сфер економіки.

Відомо, що концепції сучасного етапу розвитку суспільства по суті відображають еволюцію поглядів вчених-теоретиків на головну його відмінність від попередніх періодів суспільного розвитку, а також характерні риси розвитку усередині цього етапу: постіндустріальне суспільство (60-і роки минулого століття); інформаційне суспільство (70-і роки); економіка, заснована на знаннях (80-і роки); глобальне сітьове суспільство (кінець двадцятого – початок двадцять першого століть). Концепції суспільного розвитку, безумовно, вказують на точки зростання економіки розвинутих країн і напрямки структурної і темпової трансформації розподілу інвестицій, підприємницької діяльності за секторами економіки, а також виробництва валових національних продуктів.

Деякі дослідники зазначають, що еволюція економічної системи характеризується абсолютним скороченням довжини циклів. Це дозволяє уточнювати часові інтервали технологічних укладів – попереднього, теперішнього і майбутнього. Кожному з циклів і технологічних укладів відповідає особлива форма інноваційної взаємодії суб'єктів економічної системи: інноваційна взаємодія (1930-1980 роки), інноваційна кооперація (1980-2020 роки) і інноваційна інтеграція (2020-2040 роки).

Порівняння теорії циклів, концепцій інноваційного розвитку і технологічних укладів дозволяє передбачити особливості шостого технологічного укладу. Інноваційна інтеграція суб'єктів економічної системи (держава – наука – виробництво – інфраструктура) повинна вирішити одну із важливих проблем світової економіки – суттєвого зниження споживання всіх видів ресурсів (трудових, паливно-енергетичних, мінеральної сировини і матеріалів) на одиницю вартості валового внутрішнього продукту, що є особливо актуальним в умовах світової кризи.

Можна зробити висновок, що періодизація еволюції економіки на основі концепцій інноваційного розвитку збігається з часовими інтервалами послідовності технологічних укладів і дозволяє більш точно визначити специфіку кожного з них з точки зору інноваційної взаємодії суб'єктів інноваційного процесу (держави, підприємницької і наукової сфер економіки). Але слід зазначити, що різні дослідники відокремлюють різну кількість хвиль різної періодизації. Часто вони відображаються на графічних моделях, які поєднують теорії інноваційного розвитку (довгих хвиль), технологічних укладів і

циклічності еволюції економіки як послідовності логістичних життєвих циклів (логістичних кривих). Це передбачає подальше перспективне дослідження технологічних укладів з точки зору інноваційної взаємодії суб'єктів інноваційного процесу.

Список літератури: 1. *Гаджинский А.М.* Практикум по логистике. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательско-книготорговый центр «Маркетинг», 2001. – 180 с. 2. *Липсиц И.В., Нецадин А.А.* Промышленная политика России: принципы формирования и механизм реализации // Общество и экономика, 1997. № 5-6. 3. *Фатхутдинов Р.А.* Инновационный менеджмент. Учебник, 4-е изд. – СПб.: Питер, 2004. – 400 с.

Поступила в редколлегию 27.10.08

УДК 338.9.015

Л.П БЕССОНОВ., к.э.н., ***А.Л. ПОДОЛЬСКАЯ,*** НТУ «ХПИ»

ПРИМЕНЕНИЕ СОВРЕМЕННЫХ МЕТОДОВ УПРАВЛЕНИЯ ПРОИЗВОДСТВОМ

Изложены основные принципы адаптивного управления производством, дана практическая направленность их применения в условиях рынка.

The Stated cardinal principles of adaptive management production, is given practical directivity of their using in condition market.

Выбор и практическое использование эффективности стратегии хозяйственно-финансовой деятельности предприятий, в значительной степени зависит от качества используемой системы управления производством. Она должна обеспечивать гибкость и маневренность всей хозяйственной системы.

В концепции адаптивного управления (2) рассматривается система управления основным производством, причем основное внимание уделяется механизму настройки системы управления на изменения, появляющиеся при функционировании объекта управления. Адаптивное управление является логическим развитием оптимальных методов управления применительно к объектам с нестационарными условиями функционирования, к которым относятся и экономические системы. Существует ряд причин, которые требуют построения адаптивных механизмов управления производством.